

commentaar nd.nl/commentaar
Jan van Benthem

INPERKEN

Om een crisis aan te pakken moet je eerst van de crisis sfeer af. Dat is het adagium van de sterke man van Hongarije, de conservatieve premier Viktor Orbán en diens partij, Fidesz. In april haalde hij met zijn sterke taal een monsterzege op de al acht jaar regerende socialistische partij. Van meet af aan zette hij duidelijke lijnen uit. Wat volgens de regering schadelijk is voor het vertrouwen van het volk, wordt aangepakt.

In de praktijk betekent dit dat de regering en de regerende partij een inmiddels bedenkelijk grote invloed krijgen, die niet echt past bij een open democratie. Zo moest het parlement gisteren stemmen over een mediawet die ook de onafhankelijke media bindt aan een nieuwe mediaraad. Die kan zeer zware boetes opleggen aan alle zenders of kranten die zich niet houden aan de richtlijnen voor 'een meer gebalanceerde berichtgeving'. Zo mag niet meer dan een vijfde van de berichten betrekking hebben op misdaad, anders zouden de mensen maar nerveus worden. Om de zaken te vereenvoudigen, worden de leden van de raad, die moet bepalen welke berichtgeving of programma's objectief genoeg of moreel aanvaardbaar zijn, benoemd door de overheid.

De Mediawet past in een breder pakket aan maatregelen waarbij al eerder de bevoegdheden van het Constitutionele Hof zijn ingeperkt, omdat het uitspraken had gedaan die 'niet in het belang van het volk' zouden zijn. Ook wil de regering de eigen nieuwsberichtgeving van de publieke omroep vervangen door kant-en-klare berichten van het nationale persbureau MTI. Daarmee wordt het hart uit de journalistieke onafhankelijkheid van de omroep gehaald.

De overheid is bij deze en andere maatregelen duidelijk overtuigd van het eigen gelijk. In zijn overwinningstoespraak stelde Orbán al dat er een revolutie via de stembus had plaatsgevonden en daar handelt hij ook naar. Op zich is stevig ingrijpen nodig. Hongarije verkeert in een weinig florissante situatie. De werkloosheid is enorm, het begrotingstekort idem en het land haalde vorige week nog de weinig eervolle tweede plaats op de ranglijst van meest corrupte landen in Europa. Maar dat mag geen reden zijn om via de media als het ware het denken in te perken. Terecht hebben Europese en Amerikaanse organisaties de afgelopen dagen hun zorg daarover uitgesproken.

Het zou goed zijn als ook de EU kritische vragen stelt bij de manier waarop de Hongaarse regering belangrijke functies van de democratie als de rechtspraak en de persvrijheid inperkt. Er is immers binnen meer Europese landen een tendens naar 'duidelijke politiek' waarbij democratische waarden in het gedrang komen. De gang van zaken in Hongarije moet de EU de ogen openen dat niet alleen het voortbestaan van de euro, maar ook die van de democratie geen vanzelfsprekendheid meer is.

ATTIYA GAMRI • lid Syrisch-Orthodoxe Kerk, Statenlid in Overijssel en adviseur van de Assyria Council of EU nd.nl/opinie BEELD EPA / TANNEN MAURY

ZWARTE KERST VOOR ASSYRISCHE CHRISTENEN

... Er kan geen misverstand over bestaan: de Assyrische christenen in Irak willen een eigen provincie, met een eigen politiemacht, een eigen taal en de vrijheid om hun geloof te belijden. Anders wordt het oudste volk van Irak met uitsterven bedreigd.

Terwijl wij in Nederland volop genieten van de gedachte dat wij een witte Kerst zullen hebben, zal het oudste volk in het Midden-Oosten, de Assyriërs, overal een zwarte Kerst hebben. Kerst is het belangrijkste feest voor de eerste christenen in Mesopotamië. In de hoofdstad van Assyrië, Nineveh, zullen de kerkklokken niet luiden. Wel zullen de gelovigen in het zwart de kerkdiensten bijwonen en hun geliefden, broers, zussen en kinderen herdenken die in de afgelopen weken, maanden en jaren zijn vermoord door diverse politieke en/of religieuze groepen die vooral bestaan uit Koerden en Arabieren. Twee volken waar zij eeuwen mee samen hebben geleefd.

De grootste slachtingen van de laatste eeuw waren in 1915 in Turkije en in 1933 in het noorden van Irak, in de stad Simele. Duizenden Assyriërs, ook wel Syriërs en Chaldeeën genoemd, zijn vermoord en verbrand nadat de Engelsen uit Irak waren vertrokken. En de derde slachting is aan de gang. De afgelopen dertig jaar zijn uit het noorden van Irak meer dan een half miljoen Assyriërs gevlucht en uit Bagdad zijn er zeker net zoveel verdreven. Al met al zijn een miljoen Assyrische christenen stilletjes naar EU, de Verenigde Staten en Australië gevlucht. In Nederland wonen inmiddels meer dan dertigduizend Assyriërs met diverse kerken.

Saddam Hussein

Na de val van Saddam Hussein ben ik meteen naar Irak gegaan om de situatie van de Assyriërs te onderzoeken. Wat ik toen aantrof, was na een jaar weer verdwenen. De blijde gezichten, het gevoel van vrijheid, samenhangendheid en patriotisme waren in een klap weg, toen diverse kerken op een zondag waren aangevallen in Bagdad. Binnen paar jaar waren meer dan 65 kerken het doelwit van aanvallen geworden. In Mosul werden Assyriërs huis aan huis aangevallen, studenten die onderweg waren naar de universiteit, werden ook aangevallen en vele vrouwen en meisjes zijn verkracht en vermoord door 'onbekenden'. De sms-berichten waren helder: 'verlaat het land of je gaat dood'.

In de media worden Assyriërs als een kleine christelijke gemeenschap neergezet. Niets over hun geschiedenis, hun oude taal, hun cultuur en vooral niets over hun politieke strijd als volk dat al eeuwen wil overleven tussen de Koerden en Arabieren. Als men het over de Koerden heeft, dan schrijven de media terecht niet over 'een groep moslims in het noorden', maar over een volk met een eigen taal en cultuur.

Vrouwen van de Assyrische gemeenschap hebben groot verdriet over het verlies van geloofsgenoten bij de aanval op een kerk in Bagdad, in oktober van dit jaar door moslimfundamentalisten. Een heel volk wordt met uitsterven bedreigd.

De eerste Assyrische kerkleider die het gedurfd heeft een politieke uitspraak te doen, was de bisschop in Mosul, Faraj, die vier dagen daarna doorgeschoten werd. Hij had nooit mogen zeggen dat de Assyriërs een eigen provincie moesten hebben met een eigen politiemacht, net als de Koerden en zeker de sjiieten en soennieten. In 1918 is patriarch Mar Benjamin Chamoun ook vermoord door een Koerdische politiek leider, omdat hij voor een eigen provincie pleitte, toen al. En toch wordt op veel bijeenkomsten en in debatten door Nederlandse politici en europarlementariërs steeds gezegd dat zij niet helder hebben wat de Iraakse christenen willen. Ik ben dan stomverbaasd. Waarom worden politieke vraagstukken aan kerkleiders voorgelegd. Natuurlijk zullen zij nooit een helder antwoord geven, hun lot is immers bekend.

Politici durven geen stelling te nemen en de kerken in Europa houden hun mond dicht. Je voelt op alle niveaus de dilemma's die men ervaart. Kom je op voor de christenen dan lijkt het net of je christenen in een moslimland zit te verdedigen, en dat moet je in een beschaafd land toch niet doen. Politici van de CDA roepen steeds: wij kunnen ons toch niet bemoeien met interne politiek van een land als Irak. Kerkleiders spreken zich herhaaldelijk uit tegen een eigen provincie voor de christenen. Dat is bizar omdat die provincie al eeuwen bestaat. Men spreekt van een getto voor christenen in een moslimland.

wat dan wel?

Het is moeilijk, maar vooral verlamd voor de Assyriërs in Irak als dit soort uitspraken hen bereiken. Als de wens van de Assyriërs niet gesteund wordt door Nederlandse politieke partijen, noch door kerken, dan rest de vraag: wat dan wel? Begin deze maand zijn alle politieke partijen van de Assyriërs in Irak overeengekomen 'een heldere boodschap aan Irak en de rest van de wereld' te geven. De Assyriërs willen hun eigen provincie, genaamd Assyrië, aansturen. Ze willen een eigen

politiemacht, hun eigen taal onderwijzen en hun geloof belijden. Hiervoor hebben wij vooral het parlement in Bagdad nodig. We eisen uitvoering van artikel 125 van de grondwet, waarin dit al gewaarborgd is, en vragen Europa en de VS druk uit te oefenen op de Koerden en Arabieren, omdat zij dit frustreren. Als de Assyriërs zich niet veilig voelen dan hebben de voedselpakketten van Open Doers of Dorcas geen zin. Dan zullen ze het land verlaten.

Ik verwacht van CDA en SGP meer helderheid hieromtrent en duidelijke keuzes. De ChristenUnie doet dit al jaren bij monde van Joël Voordevind. Daarnaast verwacht ik van de PvdA en SP meer solidariteit met een volk dat aan het uitsterven is. En zolang de VVD en PVV niet met open armen de vluchtelingenstroom willen opvangen, dan zouden zij deze gedachten ook moeten steunen. Als een bepaalde diersoort met uitsterving bedreigd wordt dan hebben wij ontzettend veel organisaties en politici die zich daarom bekommeren. Maar als een oud volk bedreigd wordt, is niemand thuis. Wij zullen met open ogen getuige zijn van de uitsterving van een volk dat straks alleen nog in musea en geschiedenisboeken genoemd wordt. <

advertentie

VERTEL ONS UW VERHAAL

ndmeedenken.nl

Ga naar

ndmeedenken.nl